

maar een zuiver gevoel van erkentelijkheid ten grondslag hebben.

En toch, hoe toeschietelijk deze zinsnede ook bedoeld is, er ligt een groote miskenning in, om deze reden, dat al dit erkende goede alleen bedoeld is ten opzichte van de ongelooftige studentenwereld. Maar al zou ze zelfs verder strekking hebben, ten eenenmale ontbreekt de royale erkenning van het vele goede, van de groote beteekenis, die de N. C. S. V. voor den Gereformeerden student heeft en gehad heeft.

Ondanks de groote gevaren, die er ongetwijfeld zijn en die ook elk Gereformeerd student erkent — (indien aan de conclusie der synode niet was toegevoegd het amendement van dr. De Moor om het lidmaatschap te ontraden, dan had ze niets nieuws gegeven en hadden nu de kerken uitgesproken, wat de afdeeling V. U. der N. C. S. V. na een drie-daagsch debat op Bloemenheuvel, ik meen reeds in 1915 had besloten) — ondanks de groote gevaren is de N. C. S. V. toch voor velen van groote vormende waarde geweest.

Het hangt er zooveel van af, welke levenswijze men heeft. Het uitgangspunt: in de wereld, niet van de wereld, leidt tot zooveel verschillende levenspraktijk. De Christen heeft zich eenzijdig terug te trekken, los te maken van de wereld en anderzijds midden in de wereld te blijven. En dat losmaken is niet zuiver geestelijk, maar er is evengoed ook een noodzaak om ons van sommige levensreinen terug te trekken, tenminste onder bepaalde omstandigheden.

Zondags trekken we ons allen te samen terug in de godsdienstoefening der gemeente; onze kinderen trekken we terug in de Christelijke Scholen; onze studenten tot de Gereformeerde Universiteit. Maar terstond daarop komt weer de eisch het leven in te gaan. In ons beroep staan we bijna allemaal midden in de wereld. De kinderen worden gevormd voor het leven in de wereld. Wij zijn daar geplaatst en we hebben daar een taak, n.l. om een zoutend zout te zijn.

Nu is er eenzijdig een neiging om zonder die taak in de wereld te blijven, dat is eigenlijk door het geloof te verloochenen. Dat is de trek naar wereldgelijkvormigheid.

En anderzijds is er een neiging om zonder veel besef van de taak de wereld te ontvliden, en zooveel mogelijk op eigen terrein te blijven. Dat is de hang naar Doopersche „mijdinge“, die in sommige kringen onmiskenbaar is.

Voor een Gereformeerd predikant in een orthodoxe streek bestaat hiervoor gevaar. Zijn gemeentelieden in hun zakendoen en marktlevens staan nog in de wereld, maar hij heeft alleen gelegenheid door studie en literatuur ermee in aanraking te komen. En als die laatste dan niet veelzijdig genoeg zijn, verengt zich zoo gemakkelijk voor zijn bewustzijn de eigenlijke wereld tot het Gereformeerde eiland waarop hij leeft als op een insuladei.

Beide gevaren dienen scherp onder de oogen gezien te worden, opdat ze onze Gereformeerde kerken niet ten val worden.

En allereerst moet daarom onze pedagogische houding wel overwogen.

Is het doel om zorgvuldig onze kinderen te bewaren voor alle invloeden van buiten, ze alleen te laten ademen in Gereformeerde lucht, niet alleen in de eerste jeugd, maar ook bij 'opgroeien, om straks een heel geslacht te krijgen, dat „van vreemde smetten vrij“ een kerk vormt, als een klooster van de wereld afgezonderd — of is het doel om op te voeden tot zelfstandigheid, en dan wel zoo, om het teere jonge leven zooveel mogelijk te beschutten, maar in het opgroeien, eerst onder leiding, kennis te laten nemen van, de oogen te openen voor wat in de wereld is en van de wereld; ja nog verder, die leiding hoe langer hoe meer te verminderen tot eindelijk de zelfstandigheid gewonnen is — niet om zonder gevaar, maar om met kennis der gevaren en daartegen gewapend een plaats in te nemen midden in 't leven.

En is dan dit de lijn voor menschen in zaken, in allerlei bedrijf, dan is dat niet minder het geval voor de menschen van studie, en vormen studenten de laatste groep, de laatste sport van de ladder, degenen bij wie de leiding geleidelijk zich geheel terugtrekt, opdat de zelfstandigheid gewonnen wordt, die toch in elk geval voor leiders van bepaalde groepen in de maatschappij noodzakelijk is.

Onvermijdelijk is voor hen het kennismaken van allerlei, ook on- en anti-christelijke stroomingen en van schakeeringen binnen het christendom. Wie dit ontkent moet vanzelf komen tot een index van studieterranen en studieboeken. Maar voor wie dit niet wil vervalt dan ook het argument der Synod. Commissie, dat het voor een Geref. student zoo bezwaarlijk is: „redevoreringen aan te hooren, die de grondslagen van het Christelijk geloof ondermijnen en de kerk van Christus oneere aandoen“. Tusschen redevoreringen aanhooren en boeken bestudeeren bestaat geen principieel verschil, en als dan van dit argument de consequentie getrokken wordt, zouden de bibliotheken van vele studenten en predikanten enz. aanmerkelijk gedund worden.

Heel iets anders is het of iemand in zijn studie zich geheel onder leiding stelt van niet-Christelijke geleerden aan de Openbare Universiteiten. En het

is wel bevreemdend, dat het gevaar der N. C. S. V. eerder officieel werd gequalificeerd dan het gevaar verbonden aan de studie aan de Rijksacademies. Maar, waar vooral voor een theoloog kennismaking met tal van stroomingen noodzakelijk is, daar mag hij de N. C. S. V. dankbaar zijn, dat ze hem een milieu schiep, om tot persoonlijke, d.i. veel zuiverder en eerlijker kennis te geraken van wat er leeft en woelt binnen of zelfs op de grenzen van het Christendom.

Juist die persoonlijke kennismaking bewaart ons zoo vaak voor een onbillijk oordeel. Studeerkamerstudie brengt er dikwijls toe iemand de consequenties van zijn systeem toe te dichten, terwijl nadere bekendheid met de werkelijkheid ons leert hoe velen juist die consequenties niet trekken en daardoor blijven binnen den kring der geloovigen. 't Gevolg voor een Geref. student zal dan ook eenzijdig zijn, dat hij werkelijk gevoelt eenheid van geloof, ook bij verschil van richting — en dit is toch geen zonde — maar anderzijds ook de zwakte en halfheid van vele ongereformeerde systemen. Voor de vorming van den Gereformeerden student, die zijn opleiding ontvangt aan een Gereformeerde hogeschool is de N. C. S. V. een zeer geschikte aanvulling van zijn studie.

Dit wordt nog veel duidelijker, wanneer we nog op een anderen factor letten.

Er hangt in mijn geheugen nog een oud versje:

„Pomp het er in, stomp het er in,
't Kinderhoofd moet vol.“

Het is een persiflage van den eenzijdig mededeelenden leervorm. Voor een goede onderwijsmethode is het eisch, dat, zal iets werkelijk geestelijk eigendom van iemand worden, voor het antwoord gegeven is, eerst de vraag gesteld moet zijn. Als de vraag leeft, wordt de belangstelling gewekt voor het antwoord. En het zal ieder wel eens zoo gegaan zijn, dat in later jaren, toen de vraag bij hem opkwam, hij pas ontdekte, dat hij jaren geleden het antwoord reeds geleerd had, en het al dien tijd als onverteerde kennis meegedragen had.

Er is een groot gevaar bij de tegenwoordig zoo veel gevolgde methode en wel deze, dat men een massa bestudeert, inpompt, zonder de groote beteekenis, de levenskracht ervan te beseffen. 't Is vrijwel doode kennis, waarmee men alleen mooie formeele redeneeringen kan opzetten. Welnu, in de N. C. S. V. wordt voor vele Gereformeerden juist de vraagstelling gegeven, komen de vragen met hun levensbelang op ons af, en dwingen en dringen tot studie der Gereformeerde beginselen, maken onze doode kennis tot levenswaarheden, en zijn zoo een correctief voor een dreigend gevaar van louter verstandelijk weten. En de waarheid van mijn bewering zou ik kunnen staven met tal van ervaringen bij mijzelf en bij anderen.

Ter Aar.

Th. KUIPERS.

1896.

N. C. S. V.

1921.

In de lange rij van redacteuren en medewerkers ben ik de eenige, die 27 Februari 1896 mededeelde de N. C. S. V. heb opgericht. Daarom veroorloof ik mij de weelde van een publiek woord van gelukwensch in dit blad. Dit woord is zuiver persoonlijk; in een netelige zaak als de N. C. S. V. onder de Gereformeerden schijnt te zijn, kan men moeilijk voor velen tegelijk spreken.

De twintig studenten, afgevaardigden van de Universiteiten en van de Theologische School, die vóór 25 jaren de N. C. S. V. stichtten, konden niet vermoeden den grooten toekomstigen bloei. Het terrein van werkzaamheid breidde zich uit onder de a.s. ingenieurs en landbouwkundigen, onder cadetten en adelborsten. Het ledental steeg tot een duizendtal. De Bijbelkringen vervievelvoudigden zich; alleen in Utrecht werden dezen winter achttien Bijbelkringen gevormd. Een groot oud kasteel werd tot hoofdkwartier en conferentie-oord ingericht. Een bekwame staf van jonge mannen en vrouwen verzorgde de organisatie, bezocht de afdeelingen, werkte onder de vrouwelijke studenten, en onder de „jongens“ en „meisjes“, de a.s. studenten. Studentenconferenties en jongenskampen 's zomers op de hei, 's winters op Hardenbroek. Talloze andere conferenties, waar vooraanstaande Christelijke mannen en vrouwen van gedachten wisselen over hun arbeid, juristen, theologen, literatoren, pedagogogen, politici en anderen. De N. C. S. V. is thans een groote macht in het Christelijk geestesleven van ons land.

In onze Kerken geniet de N. C. S. V. niet de algemeene toegenegenheid. Vele Gereformeerden brengen bezwaren tegen haar in. De Synode te Leeuwarden besloot „te verklaren, dat, bij alle waardeering van het goede door de N. C. S. V. bedoeld en gewerkt, voor Gereformeerde studenten aan het lidmaatschap van de N. C. S. V. groote bezwaren verbonden zijn, en er bij allen, die groepen zijn aan onze Gereformeerde studenten leiding te geven, op aan te dringen, dat zij den studenten deze bezwaren onder het oog brengen en hun dit lidmaatschap ten zeerste ontraden.“

Als hoofdbezwaar wordt tegen de N. C. S. V. ingebracht, dat zij zich niet stelt op belijdend standpunt, en alleen in haar „doel“ haar Christelijk

karakter toont. De N. C. S. V. eischt niet een bepaalde geloofsbelijdenis van hare leden en stelt zich als vereeniging ook niet op een confessioneele basis. Wel blijkt haar Christelijk karakter duidelijk uit haar doel. Zij wenscht te vereenigen alle studenten, die bereid zijn dit Christelijk doel na te streven. In onzen tijd, waarin velen zonder godsdienst zijn opgevoed, wil zij hen, die wel den godsdienst zoeken, maar nog geen welomschreven geloofsovertuiging hebben, niet buitensluiten. Ook wil zij hen, die afkeerig zijn van elke geloofsformuleering, niet weren. Haar bedoelen is, allen te vereenigen, die wat hun inzicht ook zij, bereid zijn te streven naar een Christelijke levens- en wereldbeschouwing. Zij wil samenbrengen de geestelijk bezitlozen, die geestelijk bezit begeeren, met de geestelijk bezittenden. De zoekende zielen, die wellicht afgeschrikt zouden worden door een grondslag van bepaalde geloofswaarheden, wil zij in haar stroom medenemen om hen te brengen tot het Christelijk doel. De N. C. S. V. stelt zich ten doel: „de Nederlandsche studenten in te leiden tot en op te bouwen in die Christelijke levens- en wereldbeschouwing, welke, op den Bijbel gegrond en zich aansluitend bij de historische ontwikkeling van het Christendom, rekening houdt met de behoeften en eischen van den tegenwoordigen tijd.“

Daartoe vereenigt zij haar leden „om elkander:

a. te versterken in het geloof in Jezus Christus als Heiland en Heer;

b. te doordringen van hun roeping om van Hem door woord en daad in de studentenwereld te getuigen;

c. op te wekken tot actieve belangstelling in den socialen arbeid en het werk der Zending.“

Tegen deze omschrijving van het doel bestaat, voor zoover mij bekend is, onder de Gereformeerden geen ernstig bezwaar. Er is zelfs een klank in, die ons bijzonder toesprekt. Wellicht is deze klank te verklaren uit het feit, dat vooraanstaande Gereformeerden aan deze formuleering hebben medegewerkt. Professor Honig deelde op de Synode mede, dat deze formulering tot stand gekomen was mede onder leiding van Professor Bavinck en hemzelf.

Het bezwaar van Gereformeerden kant geldt het niet-hebben van een bepaalden grondslag. Bij het streven naar een Christelijke levens- en wereldbeschouwing acht men zulk een grondslag onmisbaar. Sommigen meenen zelfs, dat de N. C. S. V. een ideaal zoekt in onverschilligheid op confessioneel gebied en de confessies als van geen waarde beschouwt. Deze meening is echter een dwaling. De N. C. S. V. bedoelt te vereenigen menschen van verschillende confessioneele kleur, opdat elk hunner naar zijn eigen overtuiging zal werken in de Vereeniging. De bedoeling is niet alle confessies buiten te sluiten, maar de menschen met hun onderscheiden confessies in te sluiten. Niet de wegdoezeling van confessioneele verschillen, maar de ontlooiing en verheldering van eigen geestelijk leven door omgang met Christenen van andere overtuiging is het ideaal. Geen eenvormigheid, maar eenheid ondanks verschil en door verscheidenheid.

Een ander bezwaar is, dat de N. C. S. V. bij sommigen de plaats inneemt van de Kerk. Zelfs zijn er, die meenen, dat de N. C. S. V. dit ook bedoelt. Wie op de hoogte is, weet echter, dat die meening onjuist is. De rede van Prof. Kohnstamm, gepubliceerd in „Elthelo“ Maart 1918, en het boek van Dr. M. van Rhijn leeren wel anders. Het kerkelijk leven is in onzen tijd helaas bij velen niet geliefd; velen, vooral onder de jongeren keeren aan de Kerk den rug toe. Onder dezulken zijn er, die wel leden der N. C. S. V. willen zijn. Nu kan men dit laatste betreuren, vreezende, dat zulke leden anderen van de Kerk afkeerig zullen maken. Men kan zich er ook over verblijden, dat zulke menschen toch nog iets voor hun geestelijk leven zoeken, al is het dan alleen maar in de N. C. S. V. En indien zij in de N. C. S. V. velen ontmoeten, die hun Kerk hartelijk liefhebben, zullen hun oogen wellicht open gaan voor de heerlijkheid van het kerkelijk leven.

Voor al in dezen tijd, nu Kerk en belijdenis in breeden kring weinig gewaardeerd worden, begrijpt men de vrees van velen voor de N. C. S. V. Onze jonge menschen ontmoeten daar allerlei afwijkende meeningen. Er is gevaar, dat zij meegesleept worden en voor onze Kerken verloren gaan. En Gereformeerde jongelui, die zich als lid der N. C. S. V. aanmelden, zonder zich van dit gevaar bewust te zijn of zonder het ernstig in het oog te vatten, handelen lichtvaardig met den schat, dien zij in een Gereformeerde opvoeding meekregen op hun levenspad. Ook vordert de eerbied voor het besluit der Synode, dat Gereformeerde jongelui, die lid der N. C. S. V. willen worden, zich vooraf duidelijk rekenschap geven, waarom zij het advies der Synode meenen niet te moeten volgen.

Aan het lidmaatschap der N. C. S. V. is gevaar verbonden. De vraag is, of de vrees voor dit gevaar het eenige richtsnoer voor ons handelen in deze zaak moet zijn. Het ontwijken van gevaar is niet de samenvatting van alle levenswijze, niet de eenige goede levensregel. Elke plant, die uit de broekkas wordt overgezet in den kouden grond, loopt levensgevaar. De Gereformeerde Christen, die heel zijn leven elke aanraking met andersdenken-

den zo
zijn CH
rijke p
aking
Velen
dere g
van ve
polijke
schaps
ting w
het on
maar i
van af
formee
die en
ingew
een af
Zij be
vormin
het e
groot
worder
tijd is
pelijke
denken
werken
den w
schen
ment v
vervull
praktij
overtu
behoef
wordt
meerde
werven
eenig
wat de
me var
moelijk
jonge
dient o
het alg
dat on
meerde
tuiging
kenden
zou m
de toek
nog bu
invloed
oefener
m.i. de
formee
voor d
zoovee
voor 1
N. C. S
neer o
vrijwel
ik zek
het ee
arbeid
het ver
wikkeli
wel an
den zi
delijk
S. V.
woorden
hen di
kan m
delijke
maar h
men h

In d
sterk
ik als
legd d
heeft

Bij s
nen w
der Sy
de N.
wensch
veel ge
nade r
mag.

M

Laat
lijke e
van „
gentie
lijke
buiten
woon)
neeren
vermo
baring
aangeb